

Keşanlı Ali - (Haldun Taner'in "Keşanlı Ali Destanı" Tiyatro Oyunu) Mantıklı

Karakter Genel olarak Keşanlı Ali, saf ve iyi niyetli biridir. Yoksul bir ailede ve mahallede büyüyen Ali, üzerine kalan cinayet suçuna bile ses çıkaramaz, kabul eder. Sonrasında ise düşünür ve fikirlerini uygulayabilmek için cinayeti üstlenir. Dahası sonunda gerçekten cinayet işlediğinde sevdiği kıza kavuşmuşken de olsa hapse girmeyi onuru ve gururu için tercih eder. Kaderci bir tutum sergiler. Külhanbeyi olmasa da sert tavırları ile halk tarafından sözü geçen biri olur. Bu nedenle muhtar seçilir. Köyünü çok düşünmesi yanı sıra oldukça düşünceli ve milliyetçi bir düşünce sistemi olduğunu görmek mümkündür.

Aktiviteler İşlemediği bir cinayetten hapis yatıp bekleyen Ali, çıktığında muhtar olarak ahalinin sorunlarına çözüm bulmaya çalışır. Karabaş adında bir köpeği vardır. Halk ile sık sık konuşarak onlara daha düzenli bir yaşam sunmaya çalışır. Ne kadar Zilha'yı sevse de yaşadığı kenar mahalle onun için daha önde gelir.

Kişiler Keşanlı Ali, en çok sevdiği kız Zilha ile iletişim halindedir. Başta ona cinayeti işlemediğini anlatabilmekle geçen günleri gerçekler ortaya çıktıktan sonra işlediği cinayeti mecbur hapiste geçireceğini anlatmasıyla geçer. Diğer iletişimde olduğu çevre halk, koro, gazeteciler ve politikacılar arasından olur.

ÖRNEK ANILAR

Saf /İyi Niyetli Keşanlı Ali, kendisine biçilen güçlü, kuvvetli, korkusuz kabadayı katil rolünü oynamak zorunda kalır. Güçlünün güçsüzü ezdiği düzeni değiştirmek için halktan da aldığı saygınlıkla iyi niyetini yine halk için kullanır ve bir türlü doğruyu açıklayamaz: "Deli etme beni kız. Demem şu ki, bu dünyada namuslu insanıyetli oldun mu alaya alınıyorsun. Zorba katil oldun mu saygı itibar görüyorsun. Efsanemiz de bu yalandan çıktı. Hepsini bu kadar..."

Gururlu Ali, yaşadığı mahallenin kendisine yüklediği sorumluluğu Zilha'ya olan aşkının yerine tercih etmektedir. Aşk ve gurur arasında kalan Ali, aşkını tercih edip dürüst olmak yerine, namını seçer: "Ok yaydan çıkmış bir kerem. Serde erkeklik var. Er kişi tükürdüğünü yalar mı?"

Düşünceli Yaşadığı mahallenin faydasına olmak üzere kafa yoran Ali, onları yüreklendirmek adına birlik olmaya davet eder, amacı mahalleyi bir tutmaktır: "-Bugün, bütün Sinekli aynasız bir açmazda bulunuyor. Damlarınızı yıkacaklar, neden? Çünkü her gün hır gü, kavga dalaş. Burada birlik minganez arkadaşlar. Birlik olmayan yerde dirlik de olmaz."

Uyanık Pratik zekâsı sayesinde üstelik Ali muhtar seçildikten sonra mahalle üzerinde belli bir nüfuz kazanır. Hal böyle olunca politikacılar da peşine düşer. Lakin Ali öyle uyanık yanıtlar verir ki politikacı bile Ali ile baş edemez: "Siz hatırı dört yıldan dört yıla sorarsınız ne hikmetse. Sen şimdi bizden oy istersin." Ali öyle uyanıktır ki Zilha'ya benzeyen kadını kaçırdıktan sonra bile kadını kokusundan tanıyıp Zilha olmadığını anlayıp salı verir.

Duygusal Her ne kadar güçlü veya korkusuz görünmeye çalışırsa çalışsın, insan olarak son derece hassastır. Zilha'nın zengin Bülent Bey ile evleneceğini öğrenmesi üzerine çok duygulanır, üzüdür ve sesli sesli ağlar: "Hey gidi kahpe felek. Beni yine kalaysız tencerede kavur kavur kavurdun. (Gözünün yaşını kolunun yeni ile-siler."

Kahraman Tam olarak düzeni, dirliği sağladıktan ve haraç alan tayfadan kurtulduktan sonra bile hala Sinekli'ye canım feda şeklinde konuşan Ali, Zilha'nın dayısının gerçek katili ortaya çıktığında bile duruşunu bozmadı ve Caferi öldürür. Akabinde ya ben ya destan diye soran Zilha'ya: "Maalesef mümkünsüz Zilha. Kaderim beni çağırıyor. (Mehabetle kalkar.) İnsanlar ölür, destanlar kalır. Ben gidiyorum."